1851. No. 76.

PROVINCIALE DRENTSCHE EN ASSER COURANT.

DINGSDAG, 23 SEPTEMBER.

Deze Courant kost in het ½ jaar *f* 1-60, buiten Assen vrachtvrij *f* 1-75; de advertentiën van 1-5 regels *f* 1, en voor iederen regel meer 15 cent bij elke plaatsing, behalve 35 cent zegelregt. — Boekaankondigingen 20 pct. rabat. — NB. Advertentiën voor de 1e bladz. kunnen Maandags en Donderdags uiterlijk tot 6, die voor de 4e bl. tot 10 ure 's avonds aangenomen worden.

Nederland.

21 *Sept.* In het adres, door de Eerste Kamer in antwoord op de Troonrede vastgesteld, wordt o.a. gezegd: Door Uwe Majesteit is de vernieuwde aanbieding toegezegd van hoogst belangrijke wetsontwerpen, reeds vroeger ingediend. Wij vertrouwen, dat tevens aan de vertegenwoordiging zullen worden voorgelegd die, waarvan de Grondwet de aanbieding verlangt, en dat het ontwerp van wet op het onderwijs, waarmede de zedelijke belangen der natie in het naauwste verband staan, in deze zitting niet achterwege zal blijven.

— Z. M. heeft den heer *Boreel* tot Voorzitter der 2de Kamer benoemd.

— In de Tweede Kamer was 19 dezer geen genoegzaam aantal leden tegenwoordig, om te kunnen beraadslagen. De Minister van Financiën heeft de staatsbegrooting voor 1852 aangeboden en daarbij hoofdzakelijk het volgende aangemerkt: Het tekort van 1848 is op 1°. Januarij 1850 versmolten tot *f* 328 000. Het jaar 1850 heeft bijzonder goede uitkomsten opgeleverd. Daarin is bezuinigd eene som van ruim *f* 1,632.000. Ook de middelen hebben in dat jaar de raming verre overtroffen. Na aftrek van alle buitengewone uitgaven voor vermunting enz. heeft dat jaar nog geleverd een batig slot van *f* 3,784,809. Ook de loopende dienst levert eene gunstige uitkomst op. De middelen hebben ruim opgebragt hetgeen waarop zij geraamd waren. De ontvangsten op 1°. September zijn nog veel ruimer dan over de acht maanden van 1850, bepaaldelijk wat zooveel betreft de directe belastingen, zegel, registratie, sommige accynsen, enz. Deze gunstige toestand van 's Rijks finantiën heeft ten gevolge gehad, dat men geregeld schatkistbiljetten buiten omloop heeft kunnen brengen. Maandelijks wordt daarmede voortgegaan. Met 1°. Julij 1852 zullen zij geheel buiten omloop gebragt zijn, waardoor eene aanzienlijke rente-besparing zal ontstaan. Wij hebben dus ruime stof tot dankbaarheid, wanneer men in aanmerking neemt de buitengewone uitgaven van 1849 en 1850, en dat, niettegenstaande thans het tekort van 1848 geheel aangezuiverd en een millioen tot delging van schuld gebezigd is, er evenwel nog een aanzienlijk overschot voorhanden is. Zeker hebben de aanzienlijke Oost-Indische middelen daartoe bijgedragen. Maar ook voor een zeer aanmerkelijk deel is de oorzaak daarvan geweest het streven der Regering, om op de uitgaven zooveel mogelijk te bezuinigen. Z. Exc. treedt in eene vergelijking der uitgaven van het jaar 1847 en 1850, en geeft als resultaat op, dat, na aftrek der buitengewone uitgaven in beide jaren, in 1850 ruim 3 millioenen minder is uitgegeven. De Minister wees voorts op de werking, die sommige wetten gehad hebben. De Postwet beantwoordt aan de verwachting. Over een vol jaar is het getal der brieven meer dan verdubbeld. De geldelijke opbrengst is ruim *f* 5000 hooger geweest dan de vorige. De werking der scheepvaart-wetten kan nog niet in cijfers aangetoond worden, maar aanvankelijk blijkt reeds, dat de scheepsbouw sterk vooruitgegaan en de handel uitgebreid is. Ook het herstel van het muntwezen en de amortisatie van schuld zijn geregeld afgeloopen. De begrooting voor 1852 wordt geraamd op eene inkomst van *f* 71,473,823 en op eene uitgaaf van *f* 69,801.236, opleverende een vermoedelijk batig slot van *f* 1,671,587. Onder de uitgaven komt voor een millioen voor de aansluiting van den Rijn-spoorweg aan de Duitsche ijzerbanen. Bij dezen alllezins gunstigen toestand zal het Indisch muntstelsel nog geldelijke opoffering vorderen; maar als dit bezwaar eenmaal te boven gekomen is, zal men met te meer kracht de hand kunnen slaan aan uitdelging van openbare schuld. De aanhangig gebleven belastingswetten zullen op nieuw aan de Kamer worden voorgedragen, en indien zij mogten worden aangenomen, zoude daardoor nog eenige verandering in de inrigting der begrooting gemaakt worden.

— Men verzekert, dat het handelsverdrag tusschen Nederland en Belgie, tot wederzijdsch genoegen, is tot stand gebragt.

Buitenland.

21 *Sept.* Elken dag wint de kandidatuur van den Prins *van Joinville* voor het presidentschap der Fransche Republiek meer veld. Er bestaat bijna geen twijfel meer, of hij zal deze kandidatuur aannemen. — De Peterburgsche bladen behelzen van zijde van de Regering medegedeelde berigten over de krijgsverrigtingen in Kaukasie; zij luiden zeer gunstig voor de Russische wapenen; in verscheidene hevige gevechten moesten de bergbewoners afdeinzen. — De opstand in China neemt toe. De Keizerlijke troepen hebben de opstandelingen niet kunnen ten onder brengen. — De Keizer van Oostenrijk is op zijne reis naar Italie den 14 dezer te Verona aangekomen; volgens eene telegraphische depêche was Z.M. door de inwoners ontvangen als een vader door van vreugde dronken kinderen! De Keizer zou aldaar drie dagen verblijven. Uit Milaan was te Verona eene deputatie aangekomen, om den Keizer te verzoeken, dat hij ook laatstgemelde stad met een bezoek mogt vereeren. — *Kossuth* en zijne medevlugtelingen zijn door de Porte in vrijheid gesteld. Twee à drie hunner begeven zich naar Londen, de overigen naar N.-Amerika. Te Londen, zou men het voornemen hebben, om de in vrijheidstelling van *Kossuth* en de zijnen feestelijk te vieren. — Te Athene is eene zamenzwering ontdekt met het doel, om zich met geweld aan den Franschen invloed te onttrekken en zich daarentegen aan dien van Engeland te onderwerpen.

Verkorte berigten.

De heer *M. J. Sen van Basel* is door den Gouverneur-Gen. van Neerl.-Indie uit zijne betrekking van Algemeen Ontvanger te Samarang ontslagen, behoudens zijn regt op pensioen, omdat hij, met voorbijgang van den Gouv.-Generaal, in eenige aan den Koning ingediende schriftuuren, de bestaande en, krachtens beschikkingen van het Opperbestuur in Nederlandsch Indie werkende regelen van belasting, kultuur, enz. heeft afgekeurd op eene wijze, in gevolgtrekking soms beleedigend voor het gouvernement van Neerlands Indie en met het blijkbaar doel, om aan den Koning wantrouwen in te boezemen, in hetgeen in Neerlands Indie en meer bepaaldelijk op Java geschiedde. — Te Batavia is eene afdeeling van de Maatschappij: tot Nut van 't Algemeen daargesteld; 't getal oprigters bedroeg 105. De Gouverneur-Generaal heeft het beschermheerschap op zich genomen en uit eigene fondsen ter beschikking van het voorloopig Bestuur gesteld eene som van *f* 1000 in eens en jaarlijks tot weder opzeggings toe *f* 500. — Van gouvernementswege is een Ingenieur naar Billiton gezonden, om naar het aanwezen van tin aldaar onderzoek te doen. Tot dusver is de loop van het onderzoek als zeer gunstig te beschouwen, en schijnt aan de mogelijkheid van het wel slagen eener tinmijn-ontginning op Billiton niet langer te worden getwijfeld. — Het getal der brik-, schoener- en kofschepen, welke sedert 16 Jan. jl. in de havens der stad Groningen binnen gebragt zijn, om opgetuigd te worden, bedraagt niet minder dan 56. — In Friesland is in de vorige week weder last gegeven tot dooding van 26 runderen ter zake der longziekte; totaal 2657. — Te Grafhorst, Wilsum en Schokland heeft geene verkiezing plaats gehad, bij gebrek aan kiezers. — In den avond van 15 dezer kwamen twee personen bij de ambtenaren der stedelijke belasting aan de Waard-barrière te Utrecht en waarschuwden deze, dat er iemand met een zak met vleesch zoude doorkomen. De ijverige beambten kweten zich met alle mogelijke zorg van hunnen pligt en hielden elken voorbijganger, die eenen zak droeg, aan, doch vonden niets, toen eindelijk iemand kwam, die er veel tegen had om zijn zak te openen,

voorgevende, dat er zich niets in den zak bevond, dat belastingschuldig was. Eindelijk maakte een der beambten de zak open en tastte in denzelven om het vleesch te krijgen, maar hij greep in het hoofdhaar van een jongen, die daarop een duchtig geschreeuw aanhief. Binnen weinige oogenblikken was er eene groote menigte menschen te zamen gevloeid, terwijl de ware smokkelaars, onder deze bedrijven, de poort zonder verhindering zijn doorgegaan. — 23 *Sept.* Te Groningen is tot heden reeds het aanzienlijk getal van 75 studenten ingeschreven. — Den 10 dezer zal in het hoofddistrict Groningen de stemming plaats hebben voor een lid der Stat.-Gen. in plaats van den heer *Wichers.* — De eerste bijeenkomst der gemeenteraden zal in de Provincie Groningen plaats hebben op 27 Sept., en, waar steden de Raad nog niet uit een genoegzaam aantal leden bestaat, op 4 Oct. e.k. *Prov. Gron. Ct.*

Assen, 21 September.

Naar men ons uit 's Hage mededeelt, heeft de Regering de begrooting van het Provinciaal bestuur van Drenthe, voor zoo ver het Rijksbestuur is, zooals dezelve door de Provinciale Staten is vastgesteld, in de thans aan de Staten-Generaal ingediende Rijksbegrooting onveranderd opgenomen, behalve dat de tractementen van de leden van het collegie van Ged. Staten weder van *f* 1200 tot *f* 1500 zijn voorgedragen en geen gevolg is gegeven aan het voorstel der Staten, om op de begrooting eene som van *f* 650 uit te trekken, om te strekken tot het doen van betalingen aan de ambtenaren en bedienden der Provinciale Griffie, er vergoeding van de in dit jaar ondergane vermindering hunner tractementen.

— In ons Vaderland is men lang gewoon geweest den staat des lands als zeer somber af te schilderen; velen zien daarom de toekomst nog zeer donker in; het is voor dezulken, dat wij uit de *N. R. C.* de volgende, naar ons inzien, zeer ware zinsneden overnemen uit eene beschouwing over de Troonrede: „De rede, waarmede Z.M. de zitting der Staten-Generaal van dit jaar opende, ontvouwt een verblijdend tafereel van onzen toestand; men vindt daar feiten, die niet te loochenen zijn, eenvoudig voorgesteld. Het is waarheid, dat de nijverheid zich ontwikkelt, de handel bloeit, de landbouw verbeterd en uitgebreid wordt, de scheepsbouw en scheepvaart toeneemt; het is waarheid, dat de groote werken tot verbetering onzer rivieren, waaraan reeds zoolang behoefte bestond, met kracht ondernomen zijn en met kracht voortgezet worden; het is waarheid, dat onze financiën verbeteren en men aan schuldvermindering kan beginnen te denken. Dit zijn daadzaken, die omtrent onzen materiëlen toestand ons met vreugde behooren te vervullen.”

— Door de Arr. Regtb. alhier zijn den 22 j.l. veroordeeld *H. G.*, arbeider te Hoogeveen, wegens het herhaaldelijk moedwillig aangrijpen van *Jan Thijn*, tot gevangenisstraf van 2 maanden en boete van *f* 8, terwijl *Jan Thijn*, verveener te Hoogeveen, is vrijgesproken van het hem te laste gelegde, dat hij genoemden *G.* zoude hebben aangegre pen; en *J. V.*, te Ballo, koopman van beroep, wegens beleediging van den veldwachter *Prijs* en den policiebediende *Veltens* bij gelegenheid der kermis te Assen op 28 Aug. tot eene boete van *f* 25.

— Bij de herstemming voor leden van den gemeenteraad te Peize hebben de volgende heeren de meeste stemmen op zich vereenigd, als: A. Burggraaff, J. Luinge, R. Brink, H. Wilkens, J. Ebbing en J. Eijdens. *(Gron. Ct).*

— Door *M. van Iellingen* is j.l. zondag uit de hoofdvaart alhier een arbeider gered, die in dronkenschap daarin gesprongen was.

— In de vergadering van den Raad dezer stad van 20 dezer is o.a. afgewezen het verzoek van *H. R. Roelfsema* en *cons.*, bewoners van den stegeweg, om dien weg te doen bestraten of begrinden, terwijl in advies zijn gehouden eene missive van het Dept. Assen der Maatschappij tot Nut van 't Algemeen, houdende verzoek om eene bijdrage uit de stads kas tot instandhouding der herhalingschool ter dezer stede, en een adres van 't Dept. Assen der Ned. Maatschappij tot bevordering der Nijverheid, om eene toelage van *f* 50 uit de stedelijke kas voor 1852. — Ook is behandeld een door H.H. Curatoren van het Gijmnasium te Assen ter goedkeuring ingezonden reglement voor dat Gijmnasium. Volgens dit reglement zou het Gijmnasium gesplitst worden in 2 afdeelingen; de eene bestemd voor het onderwijs in de oude en nieuwe talen en in de wetenschappen, voor het hooger onderwijs gevorderd; de andere, om jongelieden voor de Academien te Breda of te Delft op te leiden of hun eene beschaafde en tot zekere hoogte wetenschappelijke opvoeding te geven. Voor de eerste afdeeling zou het schoolgeld *f* 80, en voor de tweede *f* 60, jaarlijks bedragen, zonder onderscheid voor jongelieden, in of buiten Assen gedomicileerd. Geen leerling zou op het Gijmnasium worden toegelaten, die geen 12 jaren oud en bij een voor curatoren af te leggen examen genoegzaam bekwaam bevonden was. Deze beide laatste bepalingen zouden echter niet op kostleerlingen toepasselijk zijn. De Raad heeft, alvorens in deze te beslissen, begrepen van Heeren Curatoren toelichting te moeten vragen ten aanzien van de voorgestelde verdeeling van het schoolgeld voor jongelieden uit Assen.

— Men verneemt, dat te Groningen het volgend noodlottig geval heeft plaats gehad: Eenige studenten waren bij elkander, toen een hunner, de heer *S.*, over pijn in het hoofd klaagde, en zich, ter verfrissing daarvan, het hoofd met eau de cologne waschte; een ander, om hem in eens radicaal te genezen, goot den geheelen inhoud van de flesch over hem uit, zoodat hij geheel nat werd. Daarop kreeg een van het gezelschap, de heer *W.* de noodlottige inval, om de eau de cologne met een lucifer aan te steken. Nauwelijks was dit gedaan, of op eens stond de heer *S.* in lichte laaije vlam, en is hij zoodanig aan het hoofd, de handen en de borst gebrand, dat zijn leven in gevaar moet verkeeren.

— Z. M. heeft o.a. aan den hoofdcommies *J. B. Sloos* een pensioen verleend van *f* 523.

— Op de jaarmarkt, j.l. woensdag te Smilde gehouden, waren 150 runderen, 120 schapen, 115 varkens en 10 paarden aangebragt. De handel in koeijen, schapen en varkens was vrij levendig. De melkkoeijen, aanstaande te kalven, golden van *f* 50 tot *f* 80, oude varkens van *f* 8 tot *f* 20, jonge of biggen van *f* 2 tot *f* 5, Drentsche schapen van *f* 2 tot *f* 3,50 en Friesche van *f* 6 tot *f* 9.

— Vrijdag heeft voor het Provinciaal Geregtshof alhier teregt gestaan *Berend Kreuze*, wonende te dezer stede, die zich reeds meermalen in handen der justitie heeft bevonden, doch telkens op grond van ongenoegzaam bewijs is vrijgesproken. Thans echter heeft het Hof hem schuldig verklaard aan de hem ten laste gelegde poging tot diefstal van hooi uit de schuur in de hertekamp alhier, en hem te dier zake veroordeeld tot 5 jaren tuchthuisstraf en eerloosverklaring.

— Bij het Kantongeregt te Assen zijn j.l. donderdag vier veroordeelingen tot geldboeten uitgesproken tegen ingezetenen van Gasselte, die, niettegenstaande oproeping naar plaatselijk gebruik, niet waren opgekomen, om te boerwerken, daarin bestaande, om de Oostermoersche vaart van ruigten en waterplanten te zuiveren. De Kantonregter heeft verstaan, dat er oproeping naar plaatselijk gebruik had plaats gehad, en dat het zuiveren van de Oostermoersche vaart was een voorwerp van boerwerken.

— In het onlangs door een aantal schippers aan de Tweede Kamer ingediend adres tegen de tolheffing op het Zwolsche diep, wordt een parlementair onderzoek verzocht, in de eerste plaats op grond, dat de Commissie van Ingenieurs, benoemd tot onderzoek der zaken des Zwolschen dieps, bij alle belanghebbenden informatien heeft ingewonnen, maar niet bij de binnenschipperij, welke echter is DE EENIGE GELDBETALENDE BELANGHEBBENDE, en voorts op grond, dat de werken niet voldoende worden onderhouden en er dus naar art. 3 van de concessie, bij de Maatschappij geen regt kan zijn, om tol te heffen, en dat er nog geen jaagpad is, hetwelk begaanbaar is, veel minder bruikbaar, om schepen voort te trekken; eindelijk wordt in dat request gewezen op de veelvuldige bezwaren en moeijelijkheden, die de binnenschipperij van de werken des Zwolschen dieps ondervindt en op grond daarvan betoogd, dat het onbillijk is, voor die lasten tol te vragen, terwijl ten slotte gezegd wordt, dat, indien er ooit tol mogt kunnen worden geheven, de diepgang der schepen en niet de tonnen-inhoud de maatstaf moet zijn. *(Ook de heeren Ingenieurs in hun bekend rapport staan dit laatste gevoelen voor. Red).*

— Ten aanzien van de uitkomsten van den oogst in dit gewest over het thans loopende jaar, meenen wij het volgende te kunnen mededeelen: De *Winterrogge* heeft veel stroo gegeven, maar, naar evenredigheid minder koorn; de rogge zelve is zeer goed van kwaliteit; over het algemeen kan men de opbrengst van dit jaar een matig ver bouw noemen. *De Zomerrogge* was zeer goed zoowel wat de opbrengst van de rogge als van het stroo aangaat. — *Boekweit.* De zandboekweit is zeer goed uitgevallen, voor zoo verre dezelve om de nachtvorsten niet weerom is moeten gezaaid worden, welke laatste wel veel stroo maar minder vrucht geeft. De veenboekweit belooft mede veel. — Haver is zeer goed uitgevallen, en levert buitengewoon veel op. — *Zomergarst* is vrij goed. *Wintergarst* wordt hier weinig of niet verbouwd. — De *Zomer-Olijzaden* zijn zeer goed bijgekomen. Het winter koolzaad, ofschoon in deze Provincie weinig verbouwd wordende, heeft een buitengewoon ruim beschot gegeven. — De *Aardappelen* zijn overal weder door de bekende ziekte aangetast; over het algemeen echter heeft zich de ziekte tot het loof bepaald en wordt nog weinig aan de knol waargenomen. De aardappelen, welke niet door de vorst zijn aangedaan, geven een vrij goed verbouw; die echter bevroren zijn geweest; benevens de laat gepootten hebben door het invallen der ziekte hun

wasdom niet gekregen; de opbrengst van deze is daardoor gering en de knollen zijn klein. — *Boomvruchten* zijn buitengewoon overvloedig. — *Graslanden en staat van het hooi.* Weide voor het vee is er over het algemeen in overvloed geweest; de gemeste landen hebben bijzonder veel opgeleverd, in sommige streken zelfs zooveel als in jaren niet was gebeurd. De hooioogst was zeer voldoende, daar het hooi, bij behoorlijke hoeveelheid van uitmuntende kwaliteit is.

— Men verneemt, dat *R. K. Schoemakers* voor de benoeming tot lid van den Raad der gemeente Oosterhesselen bedankt heeft, en de stemming aldaar voor een nieuw raadslid op 1 Oct. e.k. bepaald is.

— Te Vledder zijn bij herstemming tot leden van den Gemeenteraad benoemd J. Eleveld met 28, J. Carsten met 26 en A. Schreuder met 19 stemmen. Op T. A. de Wit waren 12, op C. Hulst 11 en op E. Houwer 9 stemmen uitgebragt.

— De gewone groote botermarkt, l.l. donderdag en vrijdag te Meppel gehouden, was, door het schoone weder begunstigd, zeer druk bezocht. De aanvoer van boter gedurende beide dagen bedroeg 1216½ vierde tonnen de prijzen waren per ¼ ton *f* 26 á *f* 28. *Mepp. Ct.*

* *Appelscha*, 20 *Sept.* Heden is met meerderheid van stemmen tot Herder en Leeraar dezer gemeente beroepen den Wel Eerw. Heer *H. H. Okken*, Hulpprediker te Bakkeveen, in Friesland, aan wien onmiddelijk de beroepbrief is toegezonden. Na hem had de Kandidaat *M. T. Gratama* de meeste stemmen.

* *Beilen*, 19 *Sept.* De dag van heden was treurig voor deze gemeente. Omstreeks negen uur des morgens ontstond er brand in eene schuur van den landbouwer *H. Meijers*, te Hoog-Halen, met dat ongelukkig gevolg, dat in weinige oogenblikken vijf huizen, eene afzonderlijke schuur en een schaaphok eene prooi der vlammen werden. Van deze behoorden twee huizen, de schuur en het schaaphok aan den landbouwer en kastelein *Jacob W. Eleveld*, twee huizen aan *Meijers* voornoemd en een huis aan *A. Weurding* en *E. W. Eleveld*. Bijna alle huismeubelen en kleederen, en eene groote voorraad graan en hooi, in die woningen aanwezig, is vernield. Alleen de gebouwen waren verwaarborgd. Groot is het verlies door *Eleveld* en *Meijers* geleden; maar meer drukkend is dit nog voor de drie kleine boeren, die als huurders de drie andere huizen bewoonden, deze hebben bijna alles verloren wat zij hadden, en een voor hen onherstelbaar verlies geleden. Het is daarom te hoopen, dat aan de ongelukkigen het doen eener algemeene collecte in deze provincie worde toegestaan, ten einde de ramp eenigermate worde gelenigd. Vee is er niet bij omgekomen, behalve eenige varkens. De knecht van *Meijers* heeft zich erg gebrand, door zich in het brandende gebouw te wagen, ten einde nog eenige goederen te redden. Deze is dadelijk naar Assen vervoerd, waar hij onder behandeling van den heer *van der Scheer* is. 't Heeft aan de ter hulp toegesnelde ingezetenen van Laag-Halen, Beilen en Hijken nog al moeite gekost, om het onmiddelijk bij den brand gelegene huis van *W. Bijker* te bewaren, en 't onvoldoende der brandbluschmiddelen in deze gemeente is ook nu weder duidelijk gebleken. De oorzaak van den brand weet men niet zeker; velen vermoeden, dat dezelve aan het broeijen van het hooi moet toegeschreven worden. (*De gezegde knecht is in den morgen van 22 dezer aan zijne wonden overleden. Na den brand is, op aanwijzing van den eigenaar in eene der afgebrande huizen uit den grond van onder het puin eene som van f 8000 opgedolven, welke de gezegde eigenaar daar verborgen had.* Red.)

* *Beilen*, 20 *Sept.* Uit het vroeger opgegeven 10tal kandidaten ter verkiezing van vijf leden van den Raad dezer gemeente zijn op heden als zoodanig benoemd: Roelof Reinds, W. Timmer, H. Meijers, J. Poppinge en J. R. Hunze. Van de leden van den ouden Raad zijn in deze gemeente alleen herkozen H. Tijmes en J. R. Hunze. Ook de heer R. Boelken, die sedert meer dan 30 jaren lid van 't bestuur en Assessor was, zou zonder twijfel weder zijn benoemd, had deze niet vooraf te kennen gegeven, dat hij ongenegen was, weder eene benoeming als Raadslid aan te nemen.

* *Coevorden* 18 *Sept.* Het halve eeuwfeest der schoolhervorming is heden in onze stad gevierd. Het was een dag van vreugde voor de jeugd, een feest voor jong en oud. Door de zorg van het plaatselijk schooltoevoorzigt waren de schoolgebouwen met groen en bloemen smaakvol versierd. Reeds vroeg in den morgen kondigde het wapperen der vlaggen van de publieke gebouwen en van onderscheidene particuliere huizen den feestdag aan. Te 10 uren begaf zich de jeugd, ten getale van 350, met de onderwijzers aan 't hoofd, naar de Hervormde Kerk. Het lid van het plaatselijk Schooltoevoorzigt, de heer *J. Woltersom*, betrad den kansel en sprak eene korte toepasselijke rede, waarna eene les gehouden werd met de jeugd, die daarbij blijken gaf, dat hunne opleiding, door den bekwamen onderwijzer *R. R. Rijkens* bestuurd, de beste verwachting voor de toekomst oplevert. Hierna betrad gemelde redenaar andermaal den kansel en besloot de gehoudene les met toepasselijke toespraken, waarna aan ieder der kinderen eene plaat ter gedachtenis aan het feest werd uitgereikt. Des middags te 2 uur verzamelde zich de jeugd op nieuw in de schoolgebouwen, om het feest van den dag voort te zetten, en, nadat aan hen eenige lekkernijen waren toegediend, begaven zij zich, door de onderwijzers, en de leden van het plaatselijk Schooltoevoorzigt vergezeld, in geregelden optogt door de stad, waartoe ruim 20 vaandeltjes met onderscheiden deviesen, en eene banier met het wapen van Coevorden waren vervaardigd, die door de kinderen werden gedragen. Bij het naderen der markt werd de kinderenschaar door het korps hoornblazers, die heuschelijk door den bataillons-commandant voor dezen dag waren beschikbaar gesteld, begroet, 't welk werd herhaald, toen de jeugd andermaal de markt naderde. Hier werd toen een' korten tijd vertoefd en werden door de kinderen volksliederen gezongen, die door het hoornmuzijk begeleid en afgewisseld werden. Na volbragte wandeling keerden de kinderen, door het hoorn-muzijk voorafgegaan, naar de scholen terug, om onthaald te worden op chocolade, brood en kaas. In alles heerschte geregelde orde, en, hoewel de gebouwen gevuld waren met toeschouwers, werd echter de meeste zorg aan den dag gelegd, dat de kinderen ongehinderd konden genieten, wat hun aangeboden werd. Te 6 uren nam het feest een einde in de scholen, doch werd de kinderen vrijheid gegeven, om zich verder te vermaken; hierop werd in statelijken optogt de banier, door den oudsten der leerlingen gedragen, en vergezeld door het hoorn-muzijk, naar de woning van den onderwijzer *Rijkens* gevoerd, waar dezelve door het plaatselijk Schooltoevoorzigt tot aandenken aan het feest den heer *Rijkens* met eene toespraak werd aangeboden, en door dezen in gepaste bewoordingen in bezit genomen. Het feest is door schoon weder begunstigd en lang zal de herinnering daaraan bij het jeugdig geslacht levendig blijven.

* *Dalen*, 21 *Sept.* Vrijdag overleed alhier in den hoogen ouderdom van 91 jaren *Geesje Mepsen*. Zij was de oudste in deze gemeente; reeds lange jaren bewoonde zij geheel alleen eene kamer en had tot slechts kort voor haren dood geene hulp van anderen noodig; zij was steeds in het bezit van hare volle verstandelijke vermogens. Hare nalatenschap, ten bedrage van omtrent *f* 3000, heeft zij bij testament vermaakt voor het grootste gedeelte aan de diaconie en het overige aan de kerkvoogden der Hervormde gemeente van Dalen, waardoor zij alhier steeds dankbaar zal worden herdacht.

* *Gasselternijeveen*, 20 *Sept.* Uit het te voren opgemaakte viertal voor de betrekking van onderwijzer alhier, is de keuze gevallen op *Sissing* van Delfzijl.

* *Meppel*, 22 *Sept.* In de vorige week is in de bank van leening alhier ontvangen een valsch 25centstuk met het jaartal 1849. Hetzelve is van de echten te onderscheiden door de blaauwe kleur en het zacht aanvoelen, terwijl de rand bijna geheel was afgesleten.

* *Roden*, 20 *Sept.* Gisteren heeft alhier de herstemming plaats gehad voor de twee nog ontbrekende leden van den Raad, en zijn als zoodanig benoemd: H. Schuring met 19 en A. Bonthuis met 15 stemmen, terwijl R. R. Deodatus 14, W. A. Barelds 10 en J. J. Schuring 6 stemmen bekwamen. Er waren 35 stembriefjes ingeleverd.

* *Smilde*, 20 *Sept.* Naar men verneemt, heeft de heer *C. Fledderus* voor zijne benoeming tot lid van den Raad dezer gemeente bedankt, en zal er, in plaats van dezen den 1 Oct. e.k. eene nieuwe verkiezing plaats hebben.

* *Vries*, 20 *Sept.* Bij de gisteren gehoudene herstemming voor 5 nog ontbrekende leden van den Raad dezer gemeente zijn 53 stembriefjes, waarvan 2 later van onwaarde zijn bevonden, ingeleverd; heden zijn dezelve geopend, en is toen gebleken, dat de heer C. H. W. van der Feltz op zich had vereenigd 37, W. Baving van Donderen 37, Boele Boelens te Rhee 31, Roelof J. Homan te Vries 27 en Roelof Koops te Taarlo 27 stemmen; deze zijn alzoo tot leden van van den Raad benoemd. A. Meijering had 26, M. Swartwold 21, R. Meulenkamp 17, A. Homan 15, O. Homan 10 en A. Ebels 6 stemmen.

* *Westerbork*, 21 *Sept.* Bij de alhier op gisteren gehoudene herstemming voor drie leden van den Raad zijn als zoodanig benoemd: Mr. J. T. Kijmmell (oud lid) met 33, Lúcas Thijns met 24 en Jan Maats met 20 stemmen, terwijl de volgende drie personen, die mede tot het dubbeltal behooren, bekomen hebben, als: Hk. Ebbing (oud lid 19), Geert Timmer 14 en Willem Seubring (oud lid) 12 stemmen. In de stembus werd een briefje gevonden, waarop het volgende versje stond:

Ons dorpje, *Westerbork*, heeft voor zijn Raad vier leden,
Doch loopt *daardoor* slechts op *één* been.
Het hinkt dus; maar ik hoop, dat 't door mijn stem van heden,
Twee krijgen zal, of slechts *geen één*.

Mijnheer de Redacteur !

In uwe Courant van j.l. dingsdag komt een ingezonden stuk uit Zweelo, geteekend *J. H. E.*, voor, betreffende het voorgevallene met eene geslagte dragtige vaars te Benneveld, in die gemeente; het schijnbaar wonderbare van dit voorval is dan ook het onderwerp veler gesprekken en niet weinigen zijn er, welke door geheele onbekendheid met de natuurlijke oorzaken van ontvlammingen en uitbarstingen, dit als een wezenlijk wonder blijven beschouwen. Beter ingelicht over de ware toedragt der zaak, heb ik gemeend, in dezen eenige teregtwijzing te kunnen geven, en daardoor tevens het wonderbare daarvan geheel te doen wegvallen. Dat er tusschen vel en vleesch eene blaas zoude gevonden zijn is onjuist, de buik was door de in de maag en darmen aanwezige gazsoorten (winden) buitengewoon sterk gespannen, dit moet, behalve aan de gevolgen der gisting na den dood, tevens daaraan worden toegeschreven, dat door het drukken van het kalf in de geboorte tegen den endeldarm de winden werden verhinderd, zich gedurig te ontlasten; door de sterke zamenpersing dezer gazsoorten in de darmen en buiksholte, welke door de gemaakte insnijding in de buikspieren met geweld naar buiten drongen, werd hier de slag, aan een geweerschot gelijk, voortgebragt. In de maag en darmen onzer huisdieren ontwikkelen zich onderscheidene gazsoorten, als koolstofzuur, koolstofoxyde, zwavelwaterstof en koolwaterstofgaz; in de drie eersten wordt de vlam eener kaars uitgedoofd; het laatste, hetwelk in de minste gevallen en slechts gering wordt ontwikkeld, is eene gazsoort, welke met de vlam van een brandend ligchaam in aanraking gebragt, ontvlamt en, zie daar, bij de aanwezigheid eener brandende kaars, de voortgebragte vlam, waardoor de doek en bakkebaarden van een der slagers zijn doorgebrand en gezengd; deze gazsoort kan zich echter niet uit de maag of darmen ontlast hebben, of een derzelven moet door de sterke uitzetting zijn gebarsten of even met het mes zijn aangeraakt, en dit moeten wij aannemen, dat het geval zal zijn geweest. Is het onderwerpelijke voorval dan nu ook al niets meer dan het gevolg van natuurlijke oorzaken, toch behoort het onder die gebeurtenissen, welke uiterst zeldzaam en dan nog slechts bij toeval plaats grijpen, daar de bijzondere omstandigheden als de drukking van het kalf tegen den endeldarm, de daardoor mede veroorzaakte gespannenheid der buik door de uitzetting der maag en darmen en het barsten van een derzelver, alsmede de aanwezigheid van eene brandende kaars moesten zamenwerken, om dit aldus te doen ontstaan. Met de plaatsing van bovenstaande regelen zal U Wel Ed. verpligten uwen bestendigen lezer

Dalen. R.

Het armbestuur der R.-C. gemeente alhier is voornemens, om op woensdag den 24 dezer de gewone driemaandelijksche collecte te houden.

Assen, 22 *September* 1851. J. J. SCHUITEN.

Heden beviel van eene dochter *H. C. M. Boll*, echtgenoote van J. M. BERGMANN, JR.

Coevorden, 19 *September* 1851.

Eenige kennisgeving.

Op zaturdag den 27 September e k., des namiddags drie uur, verkooping van een GROOTE KAMP op stam staande **AARDAPPELS**, te Smilde, bij de Grietmanswijksbrug achter *Hendrik Hekker*.

Nadat op zaturdag 13 dezer, na aankondiging! en oproeping! van de geheele schare van Assens ingezetenen!!! de gelijkstelling der Israëliten in Nederland godsdienstig is herdacht (*Drentsche Courant* no. 72), eene plegtigheid bij uitzondering alleen nog t' Assen in gebruik, hebben eenige andere kruipende maar tevens dankbare Israëliten in dit Gewest, het Gode zeker zeer behagelijk plan opgevat, tegelijk met het emancipatiefeest (om niet achter te staan), jaarlijks en voortaan Gode, na aankondiging en oproeping, een dankdag te wijden, DAT NIET ALLE ISRAELITEN VROEGER TEN BRANDSTAPEL ZIJN GELEID.

Bij *J. Blein*, Debitant van de Staats-Loterij te Gramsbergen, alwaar in de afgeloopene 214e Loterij op no. 14872 de prijs van **f 50,000** en de premie van **f 30,000** is gevallen, is in de 1e klasse der 215e Loterij weder getrokken de kapitale prijs van **f 20,000**, op no. 6800.

DOOFHEID KAN GENEZEN WORDEN.

Wij verzoeken allen die aan **DOOFHEID** lijden in de bekende depôts van het VERKOOPHUIS een boekje, dat over deze ziekte handelt, te laten halen; het wordt hun gratis afgegeven.

Bij *L. Schierbeek* te Leeuwarden is gedrukt en te bekomen:

DE VIERDE DRUK VAN DE

VOLKSGENEESKUNDE

DOOR

Dr. J. F. OSIANDER,

Hoogleeraar in de Geneeskunde te Göttingen.

NAGEZIEN EN VERMEERDERD MET AANWIJZINGEN DER KENTEEKENEN VAN DE ONDERSCHEIDENE ZIEKTEN, ENZ.

DOOR

J. A. VAN OORT,

Officier van Gezondheid der Tweede Klasse bij de Armée.

Dit werk bevat eene groote menigte eenvoudige middelen en raadgevingen, welke de natuur zelve tegen de kwalen en krankheden der menschen heeft daargesteld; men vindt er onder eene menigte andere raadgevingen, tegen: ontsteking, koorts, tandpijn, hoofdpijn, verkoudheid, hoest, kramp in de maag, het zuur, de hik, buikloop, aanbeijen, jicht en rheumatisme, aamborstigheid, kramp in de borst, longtering, ontsteking van den pisweg, graveel, wormen, lintworm, vallende ziekte, koliek, geelzucht, waterzucht, scheurbuik, ziekten der kinderen, klierziekten, oogziekten, onvruchtbaarheid, ziekten der zwangerheid, ontsteking der vrouwelijke borsten, vergiftiging, schijndood, behoedmiddelen tegen besmettelijke ziekten, de Aziatische braakloop, cholera morbus, huiduitslag, moedervlekken, zeeziekte, enz. enz.

De *buitengewone goedkoope* prijs van dit Handboek dat behalve de voorrede en inhoud 302 bladzijden druks bevat, is slechts gesteld op **f 1,25.**

☞ Dit Handboek is mede te bekomen bij de Boekhandelaren *van Gorcum* en *Braaksma*, te Assen.

Aangiften van den Burgerlijken Stand.

ASSEN. 13 — 21 *Sept.* Geb. 2 V. g.; geh. 1 paar; overl. 2 M. g.

MEPPEL. 12 — 19 *Sept.* Geb. 4 M. 1 V. g.; geh. 1 paar; overl. 2 M. g.; 1 levenloos kind aangegeven.

COEVORDEN. 14 — 21 *Sept.* Geb. 1 V. g.; geh. 1 paar; 1 levenloos kind aangeg.

HOOGEVEEN. 12 — 19 *Sept.* Geb. 9 M. g. (waaronder 2 tweelingen); ondert. 1 paar; geh. 1 paar; overl. 1 M. 1 V. g.

SMILDE. 14 — 21 *Sept.* Geb. 1 M. 3 V g.; overl. 1 M. g.

De gemiddelde prijzen der Rogge en Boekweit op de nagemelde weekmarkten, gedurende de eerste helft der maand Sept. ll., hebben bedragen, het Ned. mudde:

te *Assen*,	Rogge	f 5.25;	Boekweit	f 5.00;
te *Coevorden*,	„	f 5.25;	„	f 5.12½;
te *Hoogeveen*,	„	f 5.50;	„	f 5.00;
te *Meppel*,	„	f 5.55;	„	f 5 05.

De zetting van het roggebrood is laatstelijk bepaald: De 6 Ned. ponden, te *Assen* 46, te *Coevorden* 44, te *Dalen* 43, te *Hoogeveen* 44, te *Meppel* 46 cent.

Assen, 22 *September* 1851.

MEPPEL, 18 *Sept.* Rogge f 5.30 a f 5.80. Boekweit f 4.00 a f 5.00. Boter 1½ ned. pond f 0.90 a f 1.05. Boter ¼ vat f 13.00 a f 14.00. Broodzett: 6 ned. p. f 0.46.

GRONINGEN, 19 *Sept.* Tarwe f 7.40 a f 5.70. Rogge N. f 5.40 a f 6.00, O. f 5.55 a f 4.85. Boekweit, zand f 4.35 a f 3.90, veen f ».» a f ».». Garst f 4.30 a f 3.70. Nieuwe zomer f „.„ a f „.„, knobbe f 3.95 a f 4.25. Dikke haver f 2.80 a f 3.15. Voerhaver f 2.40 a f 2.70. Paardeboonen f 5.25 a f 5.50. Koolzaad f 9.25 a f 9.60. Gort grove f 6.75 a f 7.00, parel 100 ned. pond. f 9.50 a f 10.50. Raapolie per vat f 30.50. Boter ¼ ton f 22.50.

ZWOL, 19 *Sept.* Tarwe f 8.25 a f 7.75. Rogge f 6.12 a f 5.75. Boekweit f 5.20 a f 4.00. Aardappelen f 1.90 a f 1.25. Boter ⅛ ton f 14.50 a f 14.00, Ned. p. f 0.80 a f 0.65.

AMSTERDAM, 20 *Sept.* Werk. Sch. 2½ pct. 57⅛ a 58⅛ dito 3 pct 69¼ a 69$\frac{3}{16}$; dito 4 pct. 90⅛.

STUKKEN van f 10.00 f 9.70 a f 9.75.

Te *Assen*, VAN GORCUM & COMP., Provinciale Drukkers.